

Na osnovu člana 162. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), federalni ministar prometa i komunikacija donosi

PRAVILNIK O USLOVIMA ZA VATROGASNE PRISTUPE I PROLAZE ZA STAMBENE I DRUGE ZGRADE I OBJEKTE I ZA SVE PROSTORE KOJI SE SMATRAJU GRAĐEVINAMA

(„Službene novine Federacije BiH“, br. 70/12)

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje moraju zadovoljiti vatrogasni pristupi do građevine ili objekta kako bi se vatrogasnoj tehnici omogućio dohvat otvora na vanjskim zidovima radi spašavanja osoba i gašenja požara.

Član 2.

Vatrogasni pristupi moraju biti osigurani:

- najmanje s jedne strane, i to duže, kod građevina niske stambene izgradnje (prizemne i jednospratne) i kolektivnog stanovanja, te građevina koje imaju obostrano orijentisane stambene jedinice, a čija visina ne prelazi četiri sprata;
- najmanje s dvije duže strane građevine kod građevina i prostora za javne skupove (kinematografi, pozorišta, koncertne dvorane, sportske dvorane, prostori za vjerske obrede i sl.), građevina namijenjenim odgoju i obrazovanju, bolnica, hotela, trgovačkih, industrijskih i visokih građevina kao i stambenih građevina kolektivne izgradnje s jednostrano orijentisanim stambenim jedinicama, stambenim građevinama koje imaju više od četiri sprata, te svim drugim građevinama i prostorima u kojima se okuplja, radi i boravi više od 100 osoba;
- kod pojedinih kategorija građevina, bez obzira na namjenu, ovisno o: tlocrtnoj prostranosti i razvedenosti građevina, konfiguraciji terena, te izgrađenosti okoliša.

Član 3.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku znače:

- "površine za operativni rad ili manevrisanje" su čvrste površine koje su direktno ili preko vatrogasnih pristupa povezane s javnim prometnim površinama. One služe za postavljanje vatrogasnih vozila prilikom poduzimanja akcija spašavanja i gašenja;
- "vatrogasni prilazi" su površine koje se direktno nastavljaju na javne prometne površine, a omogućavaju kretanje vatrogasnih vozila do površina uzduž građevina predviđenih za operativni rad vatrogasnih vozila na spašavanju osoba i gašenju požara;
- "vatrogasni pristupi" su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radijus, nosivost i dr.) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila i oprema dođu do ugrožene građevine i svih otvora na njenom vanjskom zidu radi spašavanja osoba i gašenja požara.

POGLAVLJE II. OSNOVNI USLOVI ZA VATROGASNE PRISTUPE

Član 4.

Samo pristupi koji se nalaze uzduž vanjskih zidova građevina na kojima su otvori, mogu se koristiti kao vatrogasni pristupi.

Pristupi koji se nalaze uzduž vanjskih zidova građevina na kojima nema otvora, ne mogu se koristiti kao vatrogasni pristupi za tu građevinu.

Odjeljak A.

Kategorizacija vatrogasnih pristupa

Član 5.

Kao vatrogasni pristupi mogu se koristiti površine:

- javnih saobraćajnica;
- pristupnih puteva do građevine;
- prolaza kroz građevinu;
- građevina (rampe, ploče uzdignutih pješačkih staza uz građevinu, površine nižih dograđenih dijelova građevina uz više građevina i sl.);
- trotoara predviđenih za pješake, kao i

- sve ostale površine na terenu koje omogućavaju siguran prolaz i rad vatrogasnih vozila.

Odjeljak B.

Oblikovanje vatrogasnih pristupa

Član 6.

Vatrogasne pristupe treba planirati tako da omogućavaju kretanje vatrogasnog vozila vožnjom naprijed.

Vatrogasni pristup oko visokih građevina treba planirati tako da je kretanje vatrogasnih vozila moguće isključivo vožnjom naprijed.

Slijepi vatrogasni pristupi duži od 100 m, moraju na svom kraju imati okretališta koja omogućavaju sigurno okretanje vatrogasnih vozila.

Odjeljak C.

Nosivost vatrogasnih pristupa

Član 7.

Nosivost vatrogasnih pristupa treba biti takva da omogući kretanje i rad vatrogasnih vozila.

Nosivost građevinskih konstrukcija, čije su površine predviđene da posluže kao vatrogasni pristup, treba biti takva da podnese osovinsko opterećenje od najmanje 10t.

Odjeljak D.

Dijelovi vatrogasnog pristupa

Član 8.

Vatrogasni pristupi sastoje se od:

- vatrogasnih prilaza i
- površina za operativni rad vatrogasnih vozila

Odjeljak E.

Uslovi korištenja vatrogasnih pristupa

Član 9.

Da bi se vatrogasni pristupi u određenom trenutku mogli koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni, potrebno je:

- da budu vidljivo označeni oznakama u skladu sa normama ili pravilima tehničke prakse;
- da se na površinama koje se nalaze između vanjskih zidova građevina i površina za operativni rad vatrogasnih vozila ne postavljaju građevine ili zasađuju visoki drvoredi koji sprječavaju slobodan manevar vatrogasne tehnike;
- da na površinama koje su isključivo namijenjene za rad vatrogasnom tehnikom budu postavljene rampe kako bi se spriječio dolazak drugih vozila,
- da budu stalno prohodni u svojoj punoj širini.

POGLAVLJE III. VATROGASNI PRILAZI

Član 10.

Ravni vatrogasni prilaz predviđen za jednosmjerno kretanje vatrogasnih vozila treba biti širine najmanje 3m.

Vodoravni radijus zaokretanja vatrogasnih prilaza za objekte do 22m visine navedeni su u Prilogu br.1 u zavisnosti od širine vatrogasnih prilaza.

Vodoravni radijus zaokretanja za objekte visine iznad 22m navedeni su u Prilogu br. 2 u ovisnosti o širini vatrogasnih prilaza.

Širine, vatrogasnih prilaza uz radijus za okretanje, trebaju započeti najmanje 10 m prije početka vodoravne krivine i završiti 10 m po završetku krivine.

Vrijednosti radijusa iz Priloga 1 i 2 mogu se koristiti za kružna okretišta vatrogasnih vozila na krajevima vatrogasnih pristupa.

Član 11.

Kada se kao vatrogasni prilaz koristi prolaz kroz građevinu, tada on treba biti u pravcu, a njegov slobodan profil treba iznositi najmanje 3 x 4 m.

Postojeći prolazi kroz građevinu, mogu se koristiti kao vatrogasni prilazi, ako su u pravcu, te ako njihov slobodni profil iznosi najmanje 3 x 3,80 m.

Uspon ili pad u vatrogasnom prilazu ne smije prelaziti 12% nagiba.

Prijelaz iz uspona u pad ili iz pada u uspon treba se izvest prevojem, čiji radijus mora iznositi najmanje 15m.

U ograđenim kompleksima tvornica ili proizvodnih pogona za kretanje vatrogasnih vozila mora biti omogućen kružni tok kretanja i omogućen ulaz-izlaz na dvije strane kompleksa. Stepenica na vatrogasnom prilazu ne smije imati veću visinu od 8cm. Međusobna udaljenost stepenica mora iznositi najmanje 10m.

U području konkavnih i konveksnih vertikalnih krivina ne smiju se primjenjivati stepenice.

POGLAVLJE IV. POVRŠINE ZA OPERATIVNI RAD VATROGASNIH VOZILA

Član 12.

Površine za operativni rad vatrogasnih vozila planiraju se uzduž vanjskih zidova građevine, na razmacima koji omogućavaju spašavanje osoba i gašenje požara kroz prozore i druge otvore na građevinama dosezanjem sa za to namijenjenom specijalnom vatrogasnom tehnikom.

Član 13.

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih paralelno s vanjskim zidovima građevine, treba biti najmanje:

- 5,5m za građevine visine do 40m,
- 7,0m za građevine visine iznad 40m.

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih okomito na vanjski zid građevine, treba biti najmanje 5,5m, njena dužina minimalno 11m, a udaljenost od zida najviše 1m.

Broj okomito postavljenih površina ovisi o dužini građevine, a treba biti takav da osiguravaju dohvat svih otvora od strane vatrogasne tehnike.

Član 14.

Razmak površine za operativni rad vatrogasnih vozila, od podnožja građevine tj. od vanjskih zidova građevina može iznositi najviše:

- 12m za građevinu visine od 16m.
- 6m za građevine više od 16m.

Član 15.

Dogradnja nižih dijelova građevina uz više građevine ili istake nižih etaža izvan gabarita viših etaža iste građevine, ne smiju svojom širinom priječiti dostup vatrogasne tehnike do otvora na vanjskim zidovima viših dijelova građevina.

Ukoliku se predviđa dogradnja niže građevine uz više građevine čija širina onemogućava dostup vatrogasne tehnike do otvora na vanjskim zidovima viših dijelova građevina, potrebno je predvidjeti mogućnost dolaska vatrogasnog vozila na ploču građevine.

Član 16.

Prilikom oblikovanja površine za operativni rad vatrogasnih vozila mogu se promijeniti minimalni vodoravni radijusi zaokretanja navedeni u Prilozima 1 i 2 koje su sastavni dio ovog pravilnika i to za širine vatrogasnih prilaza od najmanje 5,5m ovisno za koju je visinu građevine predviđena površina.

Član 17.

Površina za operativni rad vatrogasnih vozila mora biti u jednoj ravni s dopuštenim maksimalnim nagibom od 10% u bilo kojem smjeru površine.

POGLAVLJE V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

PRILOZI PRAVILNIKU

Prilog 1.

VATROGASNI PRILAZI ZA OBJEKTE VISINE DO 22 m

ŠIRINA VATROGASNIH PRILAZA [m]	VODORAVNI RADIJUS	
	UNUTARNJI [m]	VANJSKI [m]
6,00	5,00	11,00
5,50	7,50	13,00
5,00	10,00	15,00
4,50	12,00	16,50
4,00	16,50	20,50
3,50	21,50	25,00
3,00	37,00	40,00

Prilog 2.

VATROGASNI PRILAZI ZA OBJEKTE VISINE IZNAD 22 m

ŠIRINA VATROGASNIH PRILAZA [m]	VODORAVNI RADIJUS	
	UNUTARNJI [m]	VANJSKI [m]
7,00	5,00	12,00
6,50	7,00	13,50
6,00	8,50	14,50
5,50	9,50	15,00
5,00	12,00	17,00
4,50	15,50	20,00
4,00	20,50	24,50
3,50	27,50	30,50
3,00	45,00	48,00